ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **L. T. P. T.**, zast. JUDr. Janem Jiříčkem, advokátem se sídlem Legionářů 947/2, Praha 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 4. 2018, č. j. MV-27727-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 10. 2018, č. j. 57 A 56/2018 - 72,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 10. 2018, č. j. 57 A 56/2018 - 72, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) podanou kasační stížností brojí proti výše uvedenému rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno její v záhlaví specifikované rozhodnutí a věc jí vrácena k dalšímu řízení. Žalovaná jako věcně příslušný správní orgán podle § 170a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění v době rozhodné (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 19. 12. 2017, č. j. OAM-2522-46/ZR-2016, kterým byla podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců zrušena platnost jejího povolení k trvalému pobytu a podle § 50 odst. 1 písm. b) téhož zákona jí byla k vycestování z území České republiky stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto odvoláním napadeného rozhodnutí, a potvrdila jej.

[2] Dle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců v době rozhodné platilo: „*Ministerstvo* [správní orgán prvního stupně] *rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, za podmínky, že rozhodnutí*

bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.“ Důvodem zrušení povolení k trvalému pobytu žalobkyně bylo její pravomocné odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání 5 let rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 10. 2016, č. j. 5 T 13/2013 - 4827, založeným ve správním spisu, dle kterého neoprávněně prodala a přechovávala omamnou a psychotropní látku ve značném rozsahu, čímž spáchala zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že správní orgán prvního stupně neshledal zrušení trvalého pobytu jako nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně.

[3] Správní orgán prvního stupně při poměřování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně zohlednil, že žije ve společné domácnosti s nezletilou dcerou P. L. K. H., nezletilým synem L. T., a manželem P. V. C., který nedisponuje žádným pobytovým oprávněním na území České republiky a z tohoto důvodu je s ním vedeno správní řízení za účelem vyhoštění. Nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně však neshledal, neboť žalovaný jí svým rozhodnutím kontakt s rodinou či dalšími osobami nezakazuje, pouze jím pozbývá nejvyšší možné oprávnění k pobytu v České republice, které cizinec může získat. Zároveň má možnost požádat o povolení přechodného pobytu, přičemž zrušení trvalého pobytu z výše uvedeného důvodu automaticky neznamená, že této žádosti nebude vyhověno. Dále uvedl, že Úmluva o právech dítěte ve svém článku 9 odst. 3 připouští i oddělení dítěte od rodičů za podmínky pravidelného osobního kontaktu s oběma rodiči, přičemž nikde nestanovuje, že oba rodiče musí žít spolu se svým dítětem v jednom státě, a proto zrušením trvalého pobytu žalobkyně nejsou porušeny příslušné články Úmluvy o právech dítěte.

[4] V podané žalobě žalobkyně rozporovala závěr správního orgánu prvního stupně a žalovaného (dále také „správní orgány“), že zrušení trvalého pobytu není nepřiměřeným zásahem do jejího soukromého a rodinného života, neboť zcela pominuly zhodnocení, co by se stalo s dětmi, pokud by oba rodiče byli nuceni odcestovat, a proto jsou obě rozhodnutí nepřezkoumatelná. Krajský soud námitce nepřezkoumatelnosti přisvědčil a rozhodnutí žalované zrušil. Skutečnost, že si žalobkyně může požádat o jiný typ pobytu, nic nemění na tom, že ve smyslu Úmluvy o právech dítěte nejsou zabezpečeny pravidelné osobní kontakty dítěte s rodiči. Žalobkyni byla rozhodnutím správního orgánu prvního stupně stanovena lhůta k vycestování v délce 30 dnů od právní moci tohoto správního rozhodnutí a zároveň je s jejím manželem vedeno řízení o vyhoštění, s čímž se žalovaná vůbec nevypořádala.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Stěžovatelka podala kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu z důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Výše uvedený závěr krajského soudu nemá oporu ve správním spise. V době rozhodování správních orgánů o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu pobýval ve společné domácnosti se žalobkyní její manžel, který o obě děti pečuje a je otcem nezletilé P. L. K. H. Otcem nezletilého L. T. je J. N., který je jako otec dítěte uveden v rodném listě. Je tedy zřejmé, že na území České republiky pobývají otcové obou dětí žalobkyně. Vzhledem k tomu, že správní orgány byly povinny rozhodovat podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, bylo zřejmé, že manžel žalobkyně, s nímž

je sice stále vedeno správní řízení o vyhoštění, na území České republiky nadále pobývá stejně jako J. N., státní občan České republiky, tudíž je neopodstatněný a nepodložený závěr, že by na území zůstaly pouze děti žalobkyně. Ostatně jí samotné není zakázán další pobyt na území, pouze je jí odebráno nejvyšší pobytové oprávnění, jehož důsledkem není vystavění nepřekonatelné bariéry mezi ní a jejími rodinnými příslušníky, s tím, že zrušení trvalého pobytu mohla s ohledem na svoji trestnou činnost předvídat (viz rozsudky NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 Azs 94/2018 - 32, a ze dne 6. 9. 2018, č. j. 7 Azs 279/2018 - 44). Z uvedených důvodů shledává stěžovatelka rozsudek krajského soudu nezákonným a nepřezkoumatelným a navrhuje jeho zrušení.

III. Vyjádření žalobkyně

[6] Argumentace krajského soudu je důvodná a jeho právní posouzení je v souladu s právem a rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu. Žalovaná nezjistila skutečný stav věci, tedy skutečné vztahy mezi žalobkyní a jejím manželem, s nímž je stále vedeno řízení o povinnosti vycestovat, což je důkazem, že se o děti nebude moci postarat, a J. N., který ve svém vyjádření jasně potvrdil, že se svým dítětem se nikdy nestýkal a do budoucna ani stýkat neplánuje. Žalovaná sice uvádí, že žalobkyni není zakázán další pobyt na území, avšak Zastupitelský úřad v Hanoji žádné žádosti o pobyt či dlouhodobé vízum nepřijímá, a proto je rozhodnutí správních orgánů fakticky rovno zákazu pobytu na území. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a přiznání náhrady nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné.

[8] Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem kasační stížnosti a důvody, pro které je podána, stejně jako důvody uvedenými v § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Stěžovatelka svojí námitkou shledává nesprávným závěr krajského soudu, že zcela pominula posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do života nezletilých dětí žalobkyně a pominula zhodnocení, co by se stalo s dětmi, pokud by oba rodiče byli nuceni odcestovat. Nejvyšší správní soud shledává tuto námitku důvodnou. Napadený závěr krajského soudu je v rozporu s obsahem správního spisu, ze kterého jednoznačně vyplývá, že správní orgány se přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně včetně dopadu na její nezletilé děti dostatečně zabývaly a dospěly ke správnému závěru, že k nepřiměřenému zásahu nedojde. Správní orgány ke dni svého rozhodování vycházely ze zjištěného skutkového stavu, ze kterého nevyplývalo, že by děti žalobkyně zůstaly na území České republiky bezprizorní. Jednak má žalobkyně další zákonné možnosti legalizace svého pobytu, konkrétně jde o žádost o přechodný pobyt, neboť její syn má občanství České republiky, což správní orgán uvádí na straně 4 svého rozhodnutí, jednak řízení o správním vyhoštění manžela žalobkyně není pravomocně ukončeno, a proto nelze předjímat jeho výsledek i s ohledem na to, že manžel se stará o obě děti, které mají v České republice vytvořené určité zázemí a sociální vazby, byť je otcem pouze dcery.

[11] V hypotetickém případě, že by jak žalobkyně, tak její manžel skutečně byli povinni území České republiky opustit, o syna žalobkyně L. T. by měl vedle žalobkyně povinnost se postarat J. N., neboť na základě zápisu v rodném listě je zapsán jako otec a kterému je tato skutečnost na základě jeho výpovědi známa. Zároveň žalobkyni není rozhodnutím stěžovatelky další pobyt v České republice zakázán, jako by tomu mohlo být v případě jejího manžela, a proto nic nebrání styku nezletilého L. T. s jeho rodiči v České republice. Pokud by se L. T. rozhodl následovat svoji matku do Vietnamu, není ze správního spisu patrná žádná překážka bránící jeho dobrovolnému vycestování z České republiky s tím, že jeho otci v pravidelných osobních kontaktech také nic nebrání, byť vyřizování pobytového oprávnění pro L. T. ve Vietnamu může být u vietnamských správních orgánů administrativně komplikované.

[12] Ve vztahu k nezletilé P. L. K. H. by pravidelné osobní kontakty s oběma rodiči ve Vietnamu byly bez jakýchkoliv komplikací, neboť jsou všichni příslušníky Vietnamské socialistické republiky, tedy země jejich původu. Pokud by nezletilá dcera měla nebo chtěla zůstat na území České republiky z titulu svého oprávnění k trvalému pobytu bez matky, která by do Vietnamu byla nucena odcestovat na základě výjezdního příkazu, mohla by být posuzována otázka, zda by byly zajištěny pravidelné osobní kontakty s oběma rodiči, jak je garantováno čl. 9 odst. 3 Úmluvy o právech dítěte. Ve vztahu k matce by pravidelné osobní kontakty být ohroženy neměly, neboť je třeba předeslat, že si může požádat o přechodný pobyt a v případě jeho kladného vyřízení opětovně legálně pobývat na území České republiky. Pokud by přesto musela území České republiky opustit například z důvodu, že žádost o přechodný pobyt nepodala nebo tato žádost nebude úspěšná, nic dceři v pravidelných osobních kontaktech s matkou ve Vietnamu nebrání. Pravidelné osobní kontakty s otcem jsou v současné době zajištěny sdílením společné domácnosti všech členů, přičemž ani u otce nelze mít za to, že bude muset tuto společnou domácnost opustit, protože řízení o správním vyhoštění není ukončeno a jeho výsledek nelze předjímat. Pokud by skutečně byl povinen území České republiky opustit, opět nic nebrání pravidelným osobním kontaktům s jeho dcerou v zemi původu.

[13] Pokud by žalobkyně se svojí rodinou chtěla nadále sdílet společnou domácnost tak, aby byla bezpečně zachována garantovaná práva jejích dětí na péči rodičů, a v důsledku ztráty jejího trvalého pobytu, který by se nepodařilo nahradit jiným pobytovým oprávněním, a vyhoštění jejího manžela, které může nastat, potom je možností společný život ve Vietnamu s tím, že synovi žalobkyně by bylo potřeba v zemi jejího původu zařídit u tamních správních orgánů pobytový status, což ovšem nemůže být překážkou tomu, aby jí samotné byl na základě zákonem předvídaného důvodu zrušen trvalý pobyt. Vlastní závažnou trestnou činností se žalobkyně dostala do této obtížné situace, přičemž za toto jednání nese veškerou odpovědnost, která částečně dopadá i na její děti. Jde o to, aby tento dopad do jejího rodinného a soukromého života nebyl nepřiměřený vůči ní, manželovi a jejím dětem, což nebylo s ohledem na výše uvedené prokázáno (viz rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 Azs 94/2018 - 32). Žalobkyně v průběhu správního řízení žádný zásah netvrdila, protože odmítla vypovídat a její odvolání bylo blanketní. Až v podané žalobě obecně namítá, že správní orgány se nezabývaly posouzením přiměřenosti dopadu rozhodnutí do života jejích nezletilých dětí, což je však v rozporu s obsahem správního spisu, ze kterého lze zjistit závěr opačný.

[14] Při vědomí blanketní povahy odvolání a skutečnosti, že správní soudy zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl v průběhu správního řízení co do svých tvrzení a návrhů důkazů nijak aktivní a skutková tvrzení uplatnil

poprvé v řízení před správními soudy, Nejvyšší správní soud neshledal rozhodnutí stěžovatelky nezákonným.

V. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je důvodná, proto napadený rozsudek krajského soudu dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je dle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. O věci přitom soud rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu